

Rotterdam, 8 juni 2021.

21bb007233

Aan:
de gemeenteraad

Onderwerp:

Vaststelling Inkoopstrategieën Wijkteams en Jeugdhulp (lokaal).

Gevraagd besluit:

A. Vaststellen van de volgende documenten:

- I. Inkoopstrategie Wijkteams;
- II. Inkoopstrategie Jeugdhulp (lokaal).

B. De volgende toezegging als afgedaan te beschouwen:

- Toezegging 21bb4923 Voortgangsrapportage Informele zorg.

Waarom dit voorstel? / Waarom nu voorgelegd?

In het beleidsplan 'Heel de Stad', door uw raad besproken en vastgesteld op 28 januari 2021 en 4 februari 2021, heeft uw raad de ambities vastgelegd ten aanzien van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp in Rotterdam.

Tussen 2022 en 2023 start de nieuwe inkoopperiode voor de vier grote inkoopsporen:

- Welzijn;
- Wmo-maatwerkondersteuning;
- Wijkteams;
- Jeugdhulp (deels regionaal en lokaal ingekocht).

De vier grote inkoopsporen vervullen een belangrijke rol in het realiseren van de ambities en doelen van Heel de Stad. Samen vormen de inkoopsporen belangrijke schakels in de totale gemeentelijke inzet op maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

Op 28 januari 2021 en 4 februari 2021 heeft uw raad de "*Kadernotitie Inkoopstrategieën Heel De Stad - Overkoepelende uitgangspunten voor de inkoopstrategieën van de inkoopsporen Welzijn, Wmo-Maatwerkondersteuning, Wijkteams en Jeugdhulp*" (hierna: Kadernotitie) besproken en vastgesteld, evenals de "*Inkoopstrategie Welzijn*" en de "*Inkoopstrategie Wmo-maatwerkondersteuning*". De aanbesteding Welzijn is intussen gestart op 23 april 2021 en de aanbestedingen voor Wmo-maatwerkondersteuning zijn gestart op 20 mei 2021.

Hierbij ontvangt u ook de uitwerking van de inkoopstrategieën voor Wijkteams en de lokaal ingekochte Jeugdhulp. Voor deze inkoopsporen vormt naast 'Heel de stad', ook de Regiovisie 'Nabij en Passend', welke door uw raad is besproken en vastgesteld op 29 april jl., een belangrijk kader. Daarnaast is bij de inkoop van Wijkteams en Jeugdhulp ook nadrukkelijke aandacht voor de aanbevelingen uit het rapport 'Een kind is geen kavel'.

De start van de inkoop van wijkteams staat gepland in het derde kwartaal van 2021 en de start van de inkoop van jeugdhulp staat gepland in het eerste kwartaal van 2022.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

De inkoopstrategieën sluiten aan bij de ambitie uit het coalitieakkoord om goede zorg toegankelijk en betaalbaar te houden voor iedere Rotterdammer. In 'Heel de Stad', het nieuwe beleidsplan voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2021-2026, worden hiervoor beleidsmatig de kaders aangegeven. De inkoopstrategieën geven een verdere invulling binnen de kaders van het beleidsplan.

Toelichting:

Kadernotitie Inkoopstrategieën (recapitulatie)

Gezamenlijke uitgangspunten zijn opgenomen in de Kadernotitie Inkoopstrategieën. De voornaamste uitgangspunten zijn:

- a. Voor de voorliggende sporen hanteren we de inkoopvorm 'aanbesteden';
- b. We kiezen voor contracten met langere looptijden want we hechten veel waarde aan sterke en langdurige samenwerkingsrelaties in wijk- en zorgnetwerken (zie de tabel met de looptijden onderaan de toelichting);
- c. Sturing en monitoring van de contracten staat centraal om de gewenste maatschappelijke impact te bereiken. Daarbij is gezamenlijk leren en verbeteren de norm;
- d. Als gemeente betalen we aanbieders een reële prijs voor het leveren van de diensten. Goede tarieven geven ruimte aan kwaliteit van zorg, effectief gebruik van middelen en ruimte voor innovatie. Daarnaast bepalen de tarieven voor een belangrijk deel de ruimte van aanbieders om invulling te geven aan goed werkgeverschap;
- e. We innoveren door nieuwe ondersteuningsvormen voor integrale ondersteuning van kwetsbare gezinnen, gezinnen waar huiselijk geweld voor komt en kwetsbare jongeren.

Inkoopstrategie Wijkteams

Met de inkoopstrategie voor wijkteams willen we de centrale plek die de wijkteams innemen in het Rotterdamse stelsel van zorg en ondersteuning verder verstevigen. Inhoudelijk hebben de wijkteams zich de afgelopen jaren doorontwikkeld en dit gaat ook in de nieuwe inkoopperiode verder door, bijvoorbeeld de integratie van de werkwijze van Moeders van Rotterdam, experimenten met integraal werken (PRIO) of extra investeringen in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast ambiëren we de volgende doorontwikkelingen in de inkoop van de wijkteams:

- a. Continuïteit van zorg zodat de zorg vanaf 1 juli 2022 naadloos doorloopt voor de Rotterdammers;
- b. Een flexibel formatiecalculatiemodel zodat de wijkteams altijd de juiste formatie hebben om het werk te kunnen doen;
- c. Werken in het wijkteam aantrekkelijker maken waardoor het makkelijker is om mensen te vinden en te binden aan de visie en het werk van de wijkteams;
- d. Verbeteringen in de ondersteuningsstructuur van de wijkteams zodat de medewerkers de Rotterdammers zo goed mogelijk kunnen helpen;
- e. Stevige verankering van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in de wijkteams;
- f. Het verder invullen van de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en wijkteamorganisaties voor het werk van de wijkteams.

Inkoopstrategie Jeugdhulp (lokaal)

Met de inkoopstrategie voor jeugdhulp willen we de lokale infrastructuur voor jeugdhulp aan Rotterdamse kinderen verstevigen. Enerzijds via de voorgestelde doorontwikkelingen binnen de wijkteams (zie ook de inkoopstrategie Wijkteams) en anderzijds door de lokale inkoop van jeugdhulp robuuster te maken zodat er lokaal meer opgepakt kan worden. Zo krijgen we als gemeente meer grip op de benodigde hulp voor de Rotterdamse kinderen en zetten we in op de gewenste beweging naar voren en het voorkomen en verkorten van specialistische hulp.

Via het verstevigen van de lokale inkoop jeugdhulp, bieden we een antwoord op de druk in de jeugdhulpketen. In deze inkoopstrategie is terug te lezen dat we hiervoor inzetten op onder andere:

- a. Meer focus op het kind en de hulpvraag in plaats van op het aanbod door bij de ordening uit te gaan van verschillende doelgroepen;
- b. Hulp dichterbij organiseren, door bepaalde opdrachten gebiedsgericht in te kopen;
- c. Meer zicht op ingezette interventies en effectiviteit van de hulp via impactgedreven werken;
- d. Meer aandacht voor de omgeving van het kind en het gezin, zodat de effecten van de hulp verduurzamen en terugval wordt voorkomen.

Registratienummer cluster: 21MO02855

Portefeuillehouders:

S. de Langen, J. Bokhove.

Steller: Danielle Verhof, 06-14890265

pagina 3

Verder passen we ook de ordening van de opdrachten aan om onder andere de druk op de specialistische hulp of inzet PGB te beperken. Deze wijzigingen zijn verwerkt in het overzicht met de voorlopige indeling van de opdrachten in paragraaf 4.3. Op hoofdlijnen betreft het de volgende aanpassingen in de ordening van de opdrachten:

- a. Uitbreiden en verzwaren van de mogelijkheden van de lokale psychosociale hulp om de inzet van specialistische regionale hulp waar mogelijk te voorkomen;
- b. Langdurig aandacht voor jeugdigen met een chronische hulpvraag ter voorkoming van terugkerende cirkel van zorg;
- c. Focus op speciaal onderwijs en betere, samenhangende inzet vanuit jeugdhulp en onderwijs;
- d. Daghulp meer in samenhang organiseren, op dit moment is het versnipperd over de inkoopopdrachten 'onderwijszorgarrangementen (OZA)', 'Jeugd met een beperking' en de regionaal ingekochte hulp;
- e. Mantelzorgondersteuning anders positioneren om het breder beschikbaar te maken dan alleen binnen de opdracht 'jeugd met een beperking';
- f. Een nieuwe doorontwikkeling betreffende gezins- en huiselijk geweldarrangementen. Hierbij wordt uitgegaan van een combinatie van wmo-maatwerkondersteuning en jeugdhulp, met aandacht voor systeemgericht werken.

Samenhang met de regionale inkoopstrategie jeugdhulp

Op 16 april jl. is de regionale inkoopstrategie door het Algemeen Bestuur van de GRJR (Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond) vastgesteld. Conform de regiovisie "Nabij en Passend" is de regionale inkoop aanvullend op de lokale hulp. Als het kind en/of gezin niet door lokale hulp geholpen kan worden, komt de regionale hulp in beeld, die goed moet aansluiten. In deze visie heeft het wijkteam een belangrijke rol in de casusregie. De regiovisie gaat uit van een sterke lokale infrastructuur met oplossend vermogen en goede verbinding met de regionale infrastructuur. Belangrijk is de toegang te versterken, zodat een zorgvuldige screening plaats vindt en de afweging wordt gemaakt welke hulp passend is.

Casusregie wordt helder uitgewerkt, met een belangrijke rol daarbij voor de wijkteams en de jeugdbescherming.

Met aanbieders wordt gewerkt vanuit partnerschap met als doel om samen verder ontwikkelen.

Door de GRJR is besloten om onderdelen van regionale ingekochte hulp uit opdracht D (daghulp) en opdracht E (ambulante hulp) niet meer regionaal in te kopen. Dat betekent dat gemeenten deze hulp vanaf 2023 gaan inkopen, dit wordt verder uitgewerkt in de inkoopstrategie voor lokale jeugdhulp.

Registratienummer cluster: 21MO02855

Portefeuillehouders:

S. de Langen, J. Bokhove.

Steller: Danielle Verhof, 06-14890265

pagina 4

Qua proces is de lokale en regionale inkoop nauw op elkaar aangesloten. Rotterdam is intensief betrokken bij de regionale inkoop en brengt daar de kaders in. Andersom volgt Rotterdam met de lokale inkoop van jeugdhulp het tijdspad van de GRJR, om zo optimaal aan te sluiten.

Mantelzorg

Tijdens de bespreking van de Voortgangsrapportage Informele Zorg en ondersteuning (21bb4923) op 21 april 2021 in de commissie ZOCS deed wethouder Grauss de toezegging dat hij samen met wethouder Bokhove in een brief zou beschrijven hoe mantelzorg wordt verankerd in de inkoop Jeugdhulp (21bb5612). In de bijgesloten inkoopstrategie Jeugdhulp is dit beschreven. We stellen voor om op basis van deze informatie de toezegging met nummer 21bb5612 als afgedaan te beschouwen.

Samenhang looptijden

De samenhang in de looptijd van de inkoopsporen is in onderstaand schema te zien. In de inkoopstrategie van Wijkteams is voorgesteld om de initiële looptijd te verlengen naar 4½ jaar ten opzichte van de in de Kadernotitie vermeldde 3½ jaar. Voor Jeugdhulp is in verband met de lopende besluitvorming binnen de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond nog geen definitief beeld te geven: de looptijden en verlengingsopties zullen aansluiten bij de regionale beslissingen hierover.

	Gemeenteraad periode 1				Gemeenteraad periode 2				Gemeenteraad periode 3			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Welzijn		5-¾ jaar					Optie		Optie			
Wmo		4 ½ jaar				Optie		Optie	Optie			
Jeugdhulp		3 of 4 jaar				Optie	Optie	Optie				
Wijkteams		4 ½ jaar				Optie		Optie		Optie		

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Financieel

Rotterdam heeft, net als andere gemeenten, door exogene ontwikkelingen (zoals de groei van de bevolking, de vergrijzing en de coronacrisis) te maken met oplopende kosten voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Vanuit financieel perspectief is er wel sprake van onzekerheden in de inkomsten (verdeelmodellen van

rijksbudget) en uitgaven. Daarnaast zien we een stijgende vraag naar ondersteuning waardoor op diverse plekken in het stelsel wachttijden oplopen.

De inkoop van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp vanaf 2022 en 2023 dient te worden gerealiseerd in deze context.

We zien dat het budget dat het Rijk beschikbaar stelt onvoldoende meegroeit met deze ontwikkelingen. Eind april hebben we vanuit het Rijk extra middelen gekregen om de wachttijden in de jeugdhulp aan te pakken. Dit is een stap in de goede richting, echter deze middelen zijn eenmalig. Wij vinden dat het Rijk ons *structureel* financieel beter in staat moet stellen om passende zorg en ondersteuning te kunnen blijven bieden aan Rotterdammers die dat nodig hebben en acteren hier ook op richting het Rijk.

Om Rotterdammers ook de komende jaren te kunnen blijven voorzien van de benodigde hulp en ondersteuning, wordt vanaf de 1^e herziening 2020 toegewerkt naar een structurele herijking van het financieel kader voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Bij opvolgende voorjaarsretraites wordt op basis van het actuele beeld op dat moment telkens 2-3 jaar vooruitgekeken. Het college zal op basis van het beeld dat er op dat moment ligt het budget verder herijken. Met de hier geschetste omslag in de meerjarenfinanciering van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp zet het college een stabiele aanpak neer voor de komende jaren. Daarnaast bevat het beleidsplan 'Heel de stad' maatregelen die een dempende werking hebben op de uitgaven en leiden tot meer efficiency. De intensiveringen en ombuigingen zijn per saldo budgetneutraal.

AMvB Reële Prijs

Specifiek wordt aandacht gevraagd voor het volgende. Bij de inkoop van maatschappelijke ondersteuning vanaf 2022 is de gemeente gehouden aan artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (dit wordt ook wel de "AMvB reële prijs Wmo 2015" genoemd). Een vergelijkbaar artikel in het Besluit Jeugdwet is in de maak en wordt nog dit jaar verwacht.

Voor de nieuwe contractperiode past de gemeente de AMvB's toe en stelt reële tarieven vast waarmee aanbieders van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp in staat worden gesteld om de benodigde kwaliteit te leveren. De herijking van de diverse kostencomponenten van de tarieven leidt naar verwachting tot hogere tarieven dan nu het geval is. Dit is mede het resultaat van indexatie van de tarieven hetgeen conform de AMvB noodzakelijk is. Het college heeft in de Najaarsretraite 2020 besloten om vanaf 2021 het OVA-percentages voor het domein van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp te hanteren bij de jaarlijkse indexatie van de begroting.

Registratienummer cluster: 21MO02855

Portefeuillehouders:

S. de Langen, J. Bokhove.

Steller: Danielle Verhof, 06-14890265

pagina 6

Voor de inkoop wijkteams en jeugdhulp zal in de loop van 2021 een tarievenonderzoek worden uitgevoerd. Het financiële effect is daarom nog niet te berekenen.

De financiële effecten zullen bij komende voorjaarsretraites worden betrokken bij de actualisatie van de meerjarenprognose zorg, zoals hiervoor beschreven.

Juridisch

De inkoopstrategieën passen als volgt in de Wmo2015 en de Jeugdwet:

- Op grond van de Wmo2015 en de Jeugdwet heeft de gemeenteraad het beleidsplan 'Heel de stad' vastgesteld.
- De wijze waarop vervolgens de inkoop wordt gerealiseerd (de concrete inkoopstrategieën) op basis van het beleidsplan is een bevoegdheid van het college.
- Op grond van de Wmo2015 en de Jeugdwet stelt de gemeenteraad bij verordening de regels vast die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het beleidsplan en de wijze waarop is ingekocht. Concreet zal daartoe in 2021 een voorstel tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018 aan uw raad worden voorgelegd voor de wijzigingen die betrekking hebben op de inkoop Wmo-maatwerkvoorzieningen en, zo spoedig mogelijk hierna, Jeugdhulp. Deze wijzigingen werken ook door in de uitvoering van Welzijn en Wijkteams. Tot die tijd geldt de huidige Verordening voor de gemeentelijke uitvoering van de Wmo2015 en de Jeugdwet.

De in de inkoopstrategieën en aanbestedingsbestekken voorgenomen wijzigingen zullen terugkomen in de wijzigingsvoorstellen van de huidige Verordening, Nadere regels en Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018.

- De ingangsdata van de nieuwe contracten lopen synchroon met de wijzigingen in de Rotterdamse regelgeving.

Registratienummer cluster: 21MO02855

Portefeuillehouders:

S. de Langen, J. Bokhove.

Steller: Danielle Verhof, 06-14890265

pagina 7

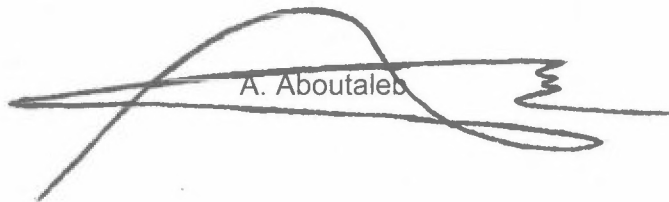
Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

De burgemeester,

V.J.M. Roozen

A. Aboutaleb

Bijlage(n)

- I. Inkoopstrategie Wijkteams: 21bb007230
- II. Inkoopstrategie Jeugdhulp: 21bb007232

Registratienummer cluster: 21MO02855
Portefeuillehouders:
S. de Langen, J. Bokhove.
Steller: Danielle Verhof, 06-14890265

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

- Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 juni 2021;
- Gelet op de Wmo2015 en de Jeugdwet;
- Gelet op het feit dat de inkoopstrategieën van Wijkteams en Jeugdhulp (lokaal) passen binnen de kaders die reeds door de raad zijn vastgesteld:
 - Beleidsplan “Heel de Stad”, het beleidsplan voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp voor de periode 2021-2026, door de raad vastgesteld op 28 januari 2021 en 4 februari 2021;
 - “Kadernotitie Inkoopstrategieën maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp”, door de raad vastgesteld op 28 januari 2021 en 4 februari 2021;
 - De Regiovisie “Nabij en Passend”, door de raad vastgesteld op 29 april 2021;

Daarnaast is bij de inkoop van Wijkteams en Jeugdhulp ook nadrukkelijke aandacht voor de aanbevelingen uit het rapport ‘Een kind is geen kavel’;

- Overwegende dat deze kaders nopen tot de verdere doorontwikkeling en versteviging van de centrale plaats die de wijkteams innemen in het Rotterdamse stelsel van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp,
- Overwegende dat deze kaders nopen tot de verdere versteviging van de lokale infrastructuur voor het bieden van jeugdhulp aan Rotterdamse kinderen, zodat de gewenste ‘beweging naar voren’ wordt gerealiseerd waarbij lokaal meer opgepakt kan worden en de druk op de specialistische jeugdhulp en de inzet van persoonsgebonden budget (PGB) wordt verminderd;

besluit:

vast te stellen:

I. de “Inkoopstrategie Wijkteams”,
met als ontwikkelopgaven:

- a. Continuïteit van zorg, zodat de zorg vanaf 1 juli 2022 naadloos doorloopt voor de Rotterdammers;
- b. Een flexibel formatiecalculatiemodel zodat de wijkteams altijd de juiste formatie hebben om het werk te kunnen doen;
- c. Werken in het wijkteam aantrekkelijker maken waardoor het makkelijker is om mensen te vinden en te binden aan de visie en het werk van de wijkteams;

- d. Verbeteringen in de ondersteuningsstructuur van de wijkteams zodat de medewerkers de Rotterdammers zo goed mogelijk kunnen helpen;
- e. Stevige verankering van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in de wijkteams;
- f. Het verder invullen van de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en wijkteamorganisaties voor het werk van de wijkteams.

II. de "Inkoopstrategie Jeugdhulp (lokaal)",
met als ontwikkelopgaven:

- a. Meer focus op het kind en de hulpvraag in plaats van op het aanbod door bij de ordening uit te gaan van verschillende doelgroepen;
- b. Hulp dichterbij organiseren, door bepaalde opdrachten gebiedsgericht in te kopen;
- c. Meer zicht op ingezette interventies en effectiviteit van de hulp via impactgedreven werken;
- d. Meer aandacht voor de omgeving van het kind en het gezin, zodat de effecten van de hulp verduurzamen en terugval wordt voorkomen,

en met de volgende aanpassingen in de opdrachtindeling (zie ook paragraaf 4.3 van de Inkoopstrategie Jeugdhulp lokaal):

- a. Uitbreiden en verzwaren van de mogelijkheden van de lokale psychosociale hulp om de inzet van specialistische regionale hulp waar mogelijk te voorkomen;
- b. Langdurig aandacht voor jeugdigen met een chronische hulpvraag ter voorkoming van terugkerende cirkel van zorg;
- c. Focus op speciaal onderwijs en betere, samenhangende inzet vanuit jeugdhulp en onderwijs;
- d. Daghulp meer in samenhang organiseren, op dit moment is het versnipperd over de inkoopopdrachten 'onderwijszorgarrangementen (OZA)', 'Jeugd met een beperking' en de regionaal ingekochte hulp;
- e. Mantelzorgondersteuning anders positioneren om het breder beschikbaar te maken dan alleen binnen de opdracht 'jeugd met een beperking';
- f. Een nieuwe doorontwikkeling betreffende gezins- en huiselijk geweldarrangementen. Hierbij wordt uitgegaan van een combinatie van wmo-maatwerkondersteuning en jeugdhulp, met aandacht voor systeemgericht werken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

De voorzitter,

